

THÁI BÌNH VÀ NHỮNG KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU TRONG PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG KH&CN

Trần Thế Dũng

Phó Giám đốc Sở KH&CN Thái Bình

Phát triển thị trường khoa học và công nghệ (KH&CN) là một trong những nội dung quan trọng trong Đề án phát triển KH&CN của tỉnh Thái Bình. Với sự quyết tâm cao của ngành KH&CN tỉnh, hoạt động phát triển thị trường đặc thù này đã đạt một số kết quả bước đầu rất đáng được ghi nhận.

Trong vòng 5 năm trở lại đây, nhận thức được vai trò và ý nghĩa quan trọng của thị trường KH&CN, Sở KH&CN Thái Bình đã tham mưu cho Tỉnh ủy, UBND tỉnh ban hành các văn bản quan trọng nhằm phát triển thị trường KH&CN, chẳng hạn như: Đề án phát triển KH&CN tỉnh Thái Bình giai đoạn 2016-2020. Sở cũng tham mưu để UBND tỉnh phê duyệt các đề án: Phát triển doanh nghiệp KH&CN; Nâng cao chất lượng hoạt động của Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị; Phát triển tài sản trí tuệ giai đoạn 2017-2020 và những năm tiếp theo... Tất cả các đề án đều tham gia trực tiếp hỗ trợ cho hoạt động phát triển thị trường KH&CN của tỉnh.

Một số kết quả bước đầu trong hoạt động quản lý nhà nước về phát triển thị trường KH&CN của tỉnh

Xây dựng khung pháp lý, phát triển tổ chức trung gian của thị trường KH&CN

Trong giai đoạn 2011-2015, hoạt động KH&CN ở Thái Bình đã phát triển đúng định hướng, từng bước đi vào chiều sâu, đóng góp

tích cực cho sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương; tiềm lực KH&CN đã được tăng cường; thị trường KH&CN đã có những bước khởi động ban đầu, hệ thống tổ chức KH&CN được hình thành và phát triển. Năm 2016, tỉnh đã tập trung nguồn lực triển khai thực hiện Đề án phát triển KH&CN tỉnh Thái Bình giai đoạn 2016-2020, trong đó nhiệm vụ phát triển thị trường KH&CN tập trung vào một số nội dung chính như:

- Hình thành và phát triển mạng lưới các tổ chức trung gian của thị trường KH&CN. Đẩy mạnh phát triển và hoạt động của các tổ chức dịch vụ KH&CN, trong đó chú trọng dịch vụ chuyển giao công nghệ, sở hữu trí tuệ, tiêu chuẩn đo lường chất lượng. Đổi mới phương thức hoạt động của Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị của tỉnh, tăng cường kết nối với các sàn giao dịch công nghệ các tỉnh và khu vực.

- Bố trí nguồn lực để hỗ trợ thương mại hóa kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, tài sản trí tuệ; xã hội hóa dịch vụ tra cứu thông tin sở hữu công nghiệp, hỗ trợ khai thác nguồn thông tin sáng chế ở trong

và ngoài nước phục vụ nghiên cứu khoa học, sản xuất, kinh doanh; hỗ trợ doanh nghiệp trong nghiên cứu làm chủ công nghệ được chuyển giao.

- Xây dựng và khai thác có hiệu quả hệ thống cơ sở dữ liệu KH&CN địa phương. Triển khai toàn diện công tác thống kê KH&CN, đổi mới công nghệ, thiết bị ở địa phương.

- Khảo sát, đánh giá hiện trạng năng lực công nghệ và nhu cầu đổi mới công nghệ trong doanh nghiệp; xây dựng kế hoạch, lộ trình đổi mới công nghệ để định hướng nghiên cứu ứng dụng và phát triển công nghệ trong các ngành, lĩnh vực và doanh nghiệp ở địa phương. Tổ chức cho các doanh nghiệp, các cơ sở nghiên cứu, đào tạo tích cực tham gia sự kiện kết nối cung - cầu công nghệ, chợ công nghệ thiết bị, các hoạt động trình diễn, giới thiệu kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ.

Ngay từ đầu năm 2017, Sở KH&CN Thái Bình đã được giao chủ trì thực hiện đề tài “*Nghiên cứu đề xuất các giải pháp thúc đẩy phát triển thị trường KH&CN tỉnh Thái Bình giai đoạn 2017-2020*,”

Hợp tác với trường đại học để phát triển thị trường công nghệ của tỉnh.

định hướng đến năm 2030". Kết quả của đề tài sẽ đưa ra những giải pháp cụ thể, bài bản nhằm phát triển thị trường KH&CN của tỉnh trong thời gian tới.

Hiện tại, Thái Bình đã có 1 tổ chức trung gian là Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị trực thuộc Trung tâm Thông tin và Thống kê KH&CN. Sàn được thành lập từ năm 2014 nhằm tổ chức các hoạt động thông tin tư vấn, môi giới, chuyển giao công nghệ giúp phát triển thị trường KH&CN của tỉnh và khu vực.

Hướng dẫn giao quyền sở hữu, quyền sử dụng các kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước

Đây là nội dung rất quan trọng được Sở KH&CN Thái Bình tập trung thực hiện theo Thông tư số 15/2014/TT-BKHCN của Bộ KH&CN quy định trình tự, thủ tục giao quyền sở hữu, quyền sử dụng kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước và Thông tư liên tịch số 16/2015/TTLT-BKHCN-BTC của liên Bộ KH&CN, Tài chính hướng dẫn việc quản lý, xử lý tài sản được hình thành thông qua việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách nhà nước. Sở KH&CN với vai trò đầu mối đã tổ chức các hội thảo, hướng dẫn cho

tổ chức và cá nhân thực hiện các nhiệm vụ KH&CN sử dụng ngân sách nhà nước có nhu cầu:

- Chuyển giao công nghệ.
- Đầu tư nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, ương tạo công nghệ, ương tạo doanh nghiệp KH&CN.
- Thành lập, góp vốn thành lập doanh nghiệp, tổ chức KH&CN.
- Ứng dụng trong sản xuất, kinh doanh.
- Cung cấp dịch vụ công phục vụ lợi ích cộng đồng, an sinh xã hội và các hoạt động khác theo quy định của Luật KH&CN và pháp luật liên quan.

Hỗ trợ doanh nghiệp thương mại hóa các kết quả nghiên cứu

Để triển khai hoạt động này, UBND tỉnh đã thành lập và đưa Quỹ phát triển KH&CN đi vào hoạt động nhằm hỗ trợ triển khai ứng dụng các kết quả nghiên cứu có khả năng thương mại hóa cao; thúc đẩy ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ, chuyển giao công nghệ, đổi mới và nâng cao trình độ công nghệ của doanh nghiệp. Đến hết năm 2016, Quỹ đã hỗ trợ cho 18 lượt doanh nghiệp thương mại hóa kết quả nghiên cứu với tổng kinh phí hơn 4 tỷ đồng. Bên cạnh đó, hàng năm, Sở KH&CN Thái Bình đã hướng dẫn và tổ chức cho các doanh nghiệp/tổ

Địa phương

chức KH&CN trên địa bàn tỉnh tham gia các Chợ công nghệ và thiết bị, Hội nghị kết nối cung - cầu công nghệ do Bộ KH&CN tổ chức. Thông qua đó, các tổ chức, doanh nghiệp có thể giới thiệu các sản phẩm được hình thành từ kết quả nghiên cứu KH&CN, đồng thời tạo điều kiện để các tổ chức, doanh nghiệp có thể tiếp cận, trao đổi thông tin, giao dịch mua bán chuyển giao công nghệ, thiết bị.

Hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo từng bước hình thành và phát triển

Hòa chung với không khí sôi nổi của hoạt động khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo trên cả nước, hoạt động này ở Thái Bình cũng bước đầu được hình thành và phát triển. Hiện nay ở Thái Bình có 1 doanh nghiệp là Công ty TNHH giống thủy sản Hải Long đang trong quá trình ương tạo trở thành doanh nghiệp KH&CN. Sở KH&CN đã hướng dẫn để doanh nghiệp nhận được hỗ trợ kinh phí của Bộ KH&CN (thuộc Chương trình hỗ trợ phát triển doanh nghiệp KH&CN và tổ chức KH&CN công lập thực hiện cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm).

Một số vấn đề rút ra và kiến nghị

Từ thực tiễn hoạt động quản lý nhà nước về phát triển thị trường KH&CN ở Thái Bình có thể rút ra một số vấn đề sau:

Những điểm thuận lợi: i) Khung pháp lý cho sự vận hành của thị trường KH&CN đã được thiết lập về căn bản, làm cơ sở cho việc quản lý và thúc đẩy các hoạt động phát triển thị trường KH&CN, kịp thời cụ thể hóa các chủ trương, chính sách của Trung ương về phát triển thị trường KH&CN tại địa phương; ii) Đã

Sở KH&CN Thái Bình hỗ trợ doanh nghiệp địa phương thương mại hóa sản phẩm nghiên cứu.

bước đầu hình thành được tổ chức trung gian (Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị) cho phát triển thị trường KH&CN; iii) Ngày càng có nhiều tổ chức KH&CN được hình thành và phát triển (Sở KH&CN Thái Bình đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động KH&CN cho 19 tổ chức trong tỉnh). Đây là lực lượng quan trọng giúp cho thị trường KH&CN của tỉnh phát triển trong tương lai...

Một số khó khăn: i) Quy mô cung - cầu trên thị trường KH&CN của tỉnh còn hạn chế; các tổ chức KH&CN còn quá ít, hiệu quả hoạt động chưa cao; khả năng đổi mới công nghệ của các doanh nghiệp trên địa bàn còn hạn chế. Các hoạt động giao dịch trên thị trường KH&CN không thể hiện rõ mà thường nằm trong các hợp đồng mua bán thiết bị; ii) Chính sách hỗ trợ phát triển thị trường chưa thực sự đáp ứng được đầy đủ yêu cầu của các hoạt động giao dịch trên thị trường. Nguyên nhân là do:

- Việc tổ chức giao quyền sử dụng kết quả nghiên cứu khoa

học và phát triển công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước còn gặp khó khăn. Hoạt động này liên quan đến việc định giá tài sản hình thành từ kết quả nghiên cứu khoa học, việc chứng minh quyền sở hữu, quyền sử dụng kết quả nghiên cứu khoa học... Do vậy, nhiều doanh nghiệp chưa hoàn thành được thủ tục thành lập doanh nghiệp KH&CN.

- Tiềm lực KH&CN của tỉnh còn hạn chế. Số lượng doanh nghiệp đầu tư vào nghiên cứu đổi mới công nghệ, nâng cao chất lượng sản phẩm hàng hoá chưa nhiều, các tổ chức KH&CN công lập chưa thực hiện theo cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm mà vẫn trông chờ vào sự hỗ trợ của Nhà nước trong việc triển khai, ứng dụng các tiến bộ KH&CN; khả năng thương mại hóa sản phẩm từ kết quả nghiên cứu KH&CN vẫn hạn chế, chưa tương xứng với tiềm lực đầu tư.

- Cơ chế, chính sách chậm được xây dựng, hiệu lực thực thi chưa cao, chưa khuyến khích để

thu hút được nhiều đầu tư vào các ngành công nghệ cao.

Để góp phần thúc đẩy phát triển thị trường KH&CN ở Thái Bình, dưới góc độ quản lý, thiết nghĩ cần thực hiện các giải pháp sau:

Một là, tăng cường hoạt động thông tin, tuyên truyền về chủ trương phát triển KH&CN, từ đó đẩy mạnh xã hội hóa việc huy động các nguồn vốn đầu tư cho hoạt động KH&CN.

Hai là, nâng cao hiệu quả hoạt động của Quỹ phát triển KH&CN tại địa phương, tăng kinh phí và phát huy có hiệu quả vai trò của Quỹ. Có cơ chế chính sách nhằm khuyến khích các tổ chức trung gian KH&CN thành lập và hoạt động nhằm thúc đẩy phát triển thị trường KH&CN. Hoàn thiện cơ chế đầu tư cho nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

Ba là, xây dựng và phát triển hệ thống các tổ chức KH&CN ở tất cả các ngành, các lĩnh vực trên địa bàn tỉnh. Sớm xây dựng thành công khu ươm tạo công nghệ, ươm tạo doanh nghiệp KH&CN của tỉnh.

Bốn là, phát huy thế mạnh của Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị thông qua các hoạt động cụ thể. Tập trung tăng cường cơ sở vật chất, đào tạo nhân lực, tìm kiếm đối tác, nâng cao hiệu quả hoạt động của Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị; kết nối với các sàn giao dịch công nghệ trong nước và khu vực, phát triển và quản lý các tổ chức trung gian tư vấn, môi giới nhằm đạt hiệu quả cao, từ đó góp phần thúc đẩy hơn nữa sự phát triển của thị trường KH&CN trong tỉnh.